

HYBRIDES KUIFEEND X TAFELEEND ROND AMSTERDAM

Arnoud vd Berg

In de omgeving van Amsterdam zijn de laatste jaren een aantal woerden hybrides *Kuifeend x Tafeleend* (of mogelijk ook *Kuifeend x Toppereend*) vastgesteld. Er zijn waarnemingen bekend uit Haarlem, Halfweg, Spaarnwoude, Velsen en Zaan-dam. Dit type hybride lijkt niet op (één van) de ouders maar op een derde nauw verwante soort, de *Kleine Toppereend* (*Lesser Scaup*) *Aythya affinis* uit Noord-Amerika. Het verschijnsel atavisme, waarbij de hybride-nakomeling trekken vertoont van een voorouder die beide ouders gemeenschappelijk hebben, komt regelmatig voor bij eendachtigen. Gezien het paringsgedrag en de verdeling van de broedzorg door de oudervogels is het begrijpelijk dat in de vrije natuur volwassen hybride-eenden van wilde oorsprong voorkomen. Dit duidt tevens op een nauwe verwantschap van de verschillende eendensoorten.

Woerd hybride *Kuifeend x Tafeleend* met woerden en vrouwtjes *Kuifeenden*; 22 november 1982, Velsen-Zuid. Arnoud B vd Berg.

In *Dutch Birding* 5(1): 11-12 noemt Peter de Knijff een aantal kenmerken waaraan deze hybrides te onderscheiden zijn van *Kleine Toppereend* en *Topper-eend*. Een belangrijk kenmerk wordt gevormd door de kleurverdeling van de snavel. Deze is blauw-grijs met een brede zwarte eindband. (De *Kleine Topper-eend* heeft slechts een zwarte nagel.) De kop verschilt enigszins in vorm, kleur (iets bruiner) en glans. De achterste schouderveren en binnenste vleugelpennen zijn bleker. Een oranje iris kan een aanwijzing zijn dat een van de ouders een *Tafeleend* is.

Ten behoeve van onderzoek naar de frequentie waarin deze hybrides voorkomen en om hoeveel individuen het gaat, verzoek ik iedereen die deze vogels waarneemt of heeft waargenomen om toezending van zo nauwkeurig mogelijke gegevens omtrent de waarneming.

Arnoud B. vd Berg,
Duinlustparkweg 98,
2082 EG Santpoort-Z,

VERSLAG VWG-WEEKEND SCHIERMONNIKOOG 1 & 2 OKTOBER Willem vd Waal

Op zaterdag 1 oktober 's ochtends om 6 uur ontmoetten de Schiergangers elkaar op het Stadionplein. Iedereen was op tijd zodat de auto's volgens plan richting Lauwersoog reden. De voorgaande heldere nacht en de straffe oostenwind deden vermoeden dat het een goed trekvogelweekend zou worden. Vanaf de boot werd er al druk gevogeld en werden de eerste soorten op de lijst gezet. Het waren de gebruikelijke wadvogels.

Op de aanlegsteiger op Schier werden we opgewacht door clubfotograaf Jan, excursieleider Menno (al spoedig omgedoopt in E.L.) en Annelies. Alsof het de aankomst van Sinterklaas betrof zo enthousiast werden we verwelkomt. Onze hoge verwachtingen werden door de verhalen van eerdergenoemden nog hoger. Ze hadden het over vele piepers, leeuweriken, vinken, Blauwe Kieken, Sperwers en een Grauwe Franjepoot. De net aangekomen VWGers snelden dus naar de bus richting dorp waar fietsen gehuurd werden. Nadat de bagage op de kampeerboerderij gedropt was, wist een drietal te ontsnappen om de franjepoot te zoeken die de dag tevoren in de Kooiplas was gezien. Hij bleek er nog steeds te zijn, en ook op zondag was hij de hele dag aanwezig. Het was een Grauwe Franjepoot in jeugdkleed. En passant vloog er tussen twee Watersnippen een Bokje over. Even later voegde de rest van het gezelschap zich bij het drietal en kon iedereen de vogel uitgebreid bewonderen. Er ontstond discussie of het geen Rosse Franjepoot was. Gelukkig zijn er vele duidelijke foto's gemaakt die iedere twijfel aan de identiteit van deze franjepoot wegnemen. Dit was het eerste succes van het weekend!

Gezamenlijk werd er daarna richting strand gefietst. Daar viel niet veel te beleven. De harde wind veroorzaakte flinke zandstormen wat het verblijf daar niet veraangenaamde. Er kwamen 13 Grauwe Ganzen vanuit zee richting eiland vliegen en er vlogen wat Eiders en Zwarte Zeeëenden langs. Besloten werd weer een stuk te fietsen en wel richting Westerplas. Via duinen en bos, waar veel lijsters, piepers en een Smelleken werden gezien, ging het richting dorp. In het dorp gingen E.L., Annelies en Hessel inkopen doen voor het avondeten, de rest ging richting Westerplas. Er vloog daar een Roerdomp uit het riet die honderd meter verdeop weer landde. Even later werden er door Kees en WvdW een paar gorzen gezien die er anders uitzagen dan de vele Rietgorzen en bovendien liepen als piepers. Snel riepen we dan ook IJsgors! Het bleek voor verschillende excursiegangers een nieuwe soort te zijn. Hiermee was het derde succes een feit. Het waren er zes en spraken af even op de fourageploeg te wachten om ze op de IJsgorzen te wijzen. Vervolgens gingen we richting wad om daar nog wat te vogelen. Daarna gingen we naar de boerderij en werd een lekkere bak koffie gemaakt. Het bleek dat er nog tijd was voor een kort wandelingetje.

Weer terug bleek het eten klaar en de tafel al gedekt. Voor er werd opgeschept kreeg Jimmy, die zo fraai de tafel had gedekt, een warm applaus dat natuurlijk ook de koks olv Niesje toekwam. Er werd gegeten bij kaarslicht en ieder liet het zich goed smaken want bijna iedereen nam een tweede portie en onze eigen Beer uit de Bijlmermeer zelfs drie! De pan ging helemaal leeg en Robert, wiens haardracht hiervoor het meest geschikt leek, werd als afwasser benoemd. Na de koffie ging het richting dorp naar kroeg en disco. De jeugd kwam het laatst terug, mede doordat de café's sloten.

Op de tweede dag liep de wekker al om 5.30 uur af! Traditiegetrouw waren er weer mensen die er vroeg op uit wilden trekken. Van het mooie weer was niet veel meer te merken. 's Nachts had het (soms hard) geregend en was het gaan misten. Een dapper persoon ging buiten kijken hoe het weer was; het was gaan motregen en de mist werd alsmaar dikker, dus snel het bed weer opgezocht. Een uur later werd het weer nog eens bekeken en het bleek droog te zijn geworden, zodat besloten werd het dan toch maar te proberen. Na het ontbijt trokken er aldus acht mensen opuit richting Willemsduin. De nog steeds aanwezige dichte mist werd afgewisseld met buien. Eenmaal op het Willemsduin aangekomen begon als beloning de